

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/267/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712212045
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3712212045.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivce Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7C/183/2012-61 zo dňa 4. novembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 165,96 Eur a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobca uviedol, že majetková škoda a nemajetková ujma vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1Er/1079/2004 spočívajúcom v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodol súd po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 4. novembra 2014, na ktorom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Žalovaný sa z neúčasti ospravedlnil a súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Z dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi mal súd prvého stupňa preukázané, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o udelenie poverenia, vydal exekučný súd dňa 23.06.2004 poverenie na vykonanie exekúcie. Oprávnený podal dňa 23.11.2010 návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd uznesením č.k. 1Er/1079/2004 zo dňa 04.03.2011 rozhodol tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol. Poukázal na to, že návrh neobsahoval spisovú značku, pod ktorou sa konanie viedlo pred exekučným súdom. Tiež uviedol, že v exekučnom spise sa nenachádza žiadna urgencia zo strany žalobca za účelom rozhodnutia o podanom návrhu na zmenu súdneho exekútora, ani sťažnosť žalobca na prietahy v konaní adresované predsedovi okresného súdu.

Za aplikácie § 3 ods. 1 písm. a/, d/, ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a/, b/, c/, d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012 a od 1.1.2013, § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z., § 103, § 104 ods. 2, § 154 ods. 1 O.s.p., dospel súd prvého stupňa k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Súd najskôr skúmal, či sú splnené podmienky konania aj vzhľadom na tvrdenie žalovaného, že vo veci konajúci súd nie je oprávnený skúmať prieťahy v konaní. Právnym základom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť aj nesprávny úradný postup súdu, pričom tento môže spočívať aj v zbytočných prieťahoch v konaní. Pokiaľ sa žalobca domáha náhrady škody podľa citovaného zákona na základe nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v prieťahoch v konaní, je podľa názoru súdu prvého stupňa daná právomoc a príslušnosť okresného súdu tento nárok vecne posúdiť, prejednať a rozhodnúť o ňom. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení rozhodnutia vyporiadal s námietkami žalovaného o procesných nedostatkoch žaloby a o jej zmätočnosti. Poukázal na to, že žalobca nárok na náhradu škody skutkovo vymedzil a nie je potrebné, aby ho aj právne posúdil. Žalobca nárok v zásade vyvodzoval z toho, že rozhodnutím súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Námietku žalovaného o nesplnení podmienky predbežného prerokovania nároku vyhodnotil súd prvého stupňa ako nedôvodnú. Podľa názoru súdu prvého stupňa ide v tomto prípade o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je odstraniteľný a ktorý bol v konaní odstránený tým, že v priebehu konania uplynulo od prijatia žiadosti ministerstvo do dňa rozhodnutia súdu viac ako 6 mesiacov a ministerstvo v tejto lehote nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojilo. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. V danom prípade žalobca podal návrh na zmenu súdneho exekútora na exekučnom súde dňa 23.11.2010. Exekučný súd o tomto návrhu rozhodol dňa 04.03.2011 po 101 dňoch po jeho doručení a 71 dní po uplynutí 30-dňovej lehoty (nie po 106 dňoch ako to uvádza v návrhu). Zdôraznil, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté neskôr nepochybne z dôvodu, že v návrhu na zmenu exekútora žalobca neuviedol spisovú značku exekučného spisu, hoci o nej musel mať vedomosť, keďže súd predtým vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Práve neoznačenie spisovej značky súdneho konania spôsobilo v exekučnej kancelárii časové oneskorenie pri identifikácii exekučného spisu, ku ktorému mal byť návrh na zmenu súdneho exekútora priradený. Poukázal tiež na to, že žalobca podal veľké množstvo návrhov na vykonanie exekúcie proti dlžníkom, a musel vedieť, že je potrebné uviesť spisovú značku súdneho konania. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (I. ÚS 27/02; I. ÚS 197/03; I. ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Súd prvého stupňa poukázal na to, že aj keby konajúci súd zistil prieťahy v konaní na strane exekučného súdu, dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na priznanie náhrady škody, žalobca nepreukázal vznik škody, jej výšku ani príčinnú súvislosť medzi postupom súdu a vzniknutou K výške majetkovej škody žalobca nepredložil ani nenavrhol žiadne relevantné dôkazy. Táto nevyplýva ani z exekučného spisu. Žalobca uplatňoval nárok v časti majetkovej škody paušálnou sumou 175 Eur (správa pohľadávky 70 Eur, správa informačného systému 40 Eur, komunikácia s pôvodným exekútorom 50 Eur a vyhotovenie a zaslanie urgencií 15 Eur) bez uvedenia spôsobu výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy a bez akýchkoľvek dôkazov o správnosti určenia paušálnej sumy. Paušalizovanie výšky škody nie je možné akceptovať, v zmysle zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, pričom paušálne sumy nepredstavujú skutočnú sumu ani ušlý zisk. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že skutočnú škodu nie je možné vyčíslieť, resp. je to možné len s nepomernými ťažkosťami. Ak má byť žalovaný zaviazaný na náhradu škody, musí byť jej výška presne vyčíslená. V tejto súvislosti súd prvého stupňa uviedol, že žalobca zaslal Okresnému súdu Považská Bystrica znalecký posudok, evidovaný pod sp. zn. Spr. 680/2014 Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 s tým, že tento posudok nevytvára nič o skutočnej výške škody, znalci v posudku vypočítali iba priemerné sumy výšky údajnej škody v konaniach žalobcu vedených na súdoch na celom Slovensku. Pre rozhodnutie v danej veci je znalecký posudok irelevantný. Bolo dôkaznou povinnosťou žalobcu navrhnuť alebo predložiť súdu dôkazy o konkrétnej škode a o jej výške, ktorá mala žalobcovi vzniknúť nesprávnym úradným postupom v konkrétnom exekučnom konaní. Žalobca potom neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o výšku ním tvrdenej škody. Žalobca nepredložil ani nenavrhol žiadne dôkazy na preukázanie príčinnej súvislosti medzi omeškaním súdu a tvrdenou škodou, že práve kvôli omeškaniu súdu mu vznikla škoda práve vo výške 175 Eur a že inak by žalobcovi náklady nevznikli. Nepredložil ani neoznačil konkrétne listiny, ktorými urgoval exekučný súd alebo pôvodného exekútora. Pripojený exekučný spis neobsahuje žiadnu urgenciu oprávneného. Nezanedbateľnou je podľa súdu prvého stupňa i skutočnosť, že v priebehu exekúcie v čase, keď bol podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode na strane oprávneného nemohlo dôjsť, keďže pôvodný exekútor mal podľa zákona na základe udeleného poverenia oprávnenie

i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania za účelom vymoženía pohľadávky oprávneného. Súd prvého stupňa nemohol priznať žalobcovi ani náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že by samotné konštatovanie porušenia jeho práv nebolo dostatočným zadosťučinením, a najmä preto, že žalobca nepreukázal ani nemajetkovú ujmu 165,96 Eur za 71 dní prieťahov. Súd prvého stupňa zistil, že žalobca v konaní zanedbal prevenčnú povinnosť, žiadnym spôsobom sa až do rozhodnutia o zastavení exekúcie nezaujímal, v akom štádiu je rozhodovanie o jeho návrhu. Zdôraznil, že pokiaľ žalovaný namietal nepreukázanie nároku žalobcu aj z dôvodu nepreukázania skutočností uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení od 01.01.2013, toto ustanovenie nemožno v danej veci aplikovať, keďže žalobca uplatnil svoj nárok skôr, ako toto ustanovenie nadobudlo účinnosť.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v

zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offa, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal z dôvodu, že žalovaný podľa § 151 ods. 1 O.s.p. trovy konania nevyčísľil a z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevyplývajú. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať

pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu, nakoľko rozhodovacia činnosť ostatných sudcov tohto okresného súdu nie je v tejto veci daná. Námietačka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Považská Bystrica JUDr. Róbertovi Jankovskému. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č.k. 19NcC/534/2012-14 zo dňa 23.10.2012 rozhodol, že sudca JUDr. Róbert Jankovský nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci 7C/113/2013. Ide o spojené veci rozhodnuté uznesením č.k. 7C/113/2012-9 zo dňa 12.10.2012, ku ktorej veci patrila i vec 7C/183/2012. Rozhodnutie odvolacieho súdu o nevyhlúčení JUDr. Róberta Jankovského právny zástupca žalobcu prevzal dňa 7. februára 2013 (doručenka nachádzajúca sa na č.l. 55). Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica sp.zn. 1Er/1079/2004 nebol JUDr. Róbert Jankovský zákonným sudcom. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevyplýva nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle žalobcovi.

Procesnou povinnosťou súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 O.s.p. treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 O.s.p. patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. V rámci prípravy pojednávania vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Odvolačný súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa dňa 10.09.2014 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril v lehote 15 dní. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 22.09.2014. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vrátane poučenia podľa § 14 ods. 1, § 30, § 119, § 147a, § 151 ods. 1 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa dňa 05.09.2014 a právnenému zástupcovi žalobcu bolo doručené dňa 10.09.2014 a žalovanému dňa 10.09.2014. Na deň 04.11.2014 nariadil súd prvého stupňa v právnej veci pojednávanie. Spolu s predvolaním na pojednávanie súd prvého stupňa doručil žalobcovi, právnenému zástupcovi žalobcu a žalovanému poučenie účastníka konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a právnenému zástupcovi žalobcu odoslal vyjadrenie žalovaného k žalobe. Právny zástupca žalobcu a žalovaný prevzali doručované písomnosti súdu dňa 10.09.2014. Dňa 30.10.2014 bol súdu prvého stupňa doručený návrh právneho zástupcu žalobcu na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady neustrannosti súdu a sudcu. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti na pojednávaní neospravedlnil, o jeho odročenie o dôležitého dôvodu nenavrhol. Žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil, súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, odkázal na písomné vyjadrenie vo veci samej. Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 04.11.2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolačný súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení. Vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu mal právny zástupca vo svojej faktickej dispozícii od 6. októbra 2014 pred začiatkom pojednávania vo veci samej dňa 04.11.2014. V tomto smere tvrdenie žalobcu nie je pravdivé.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 04.11.2014 zrušiť alebo odročiť. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne o nevyhlásení zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania veci dňa 07.02.2013. Toto vykonateľné uznesenie je v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzná a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávaní veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa nariadením pojednávania na prejednanie veci samej na deň 04.11.2014 umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednaníu veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolačný súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať

pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinnosť 1. júla 2004, zmena vykonaná zákonom č. 215/2007 Z.z. s účinnosťou od 1. septembrom 2007, zmena vykonaná zákonom č. 477/2008 Z.z. a zákonom č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2009, zmena vykonaná zákonom č.508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2011, zmena vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013) v znení do 31.12.2012.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Považská Bystrica v konaní sp.zn. 1Er/1079/2004. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v

primeranom čase a bez zbytočných prietáhov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinným P. B. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 3051108 (EX 518/2004).

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o návrhu na zmenu súdneho exekútora exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prietáhov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prietahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prietahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené a boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou. Súd prvého stupňa správne poukázal na to, že v exekučnom konaní súd prvého stupňa vôbec nerozhodoval o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, pretože uznesením vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Žalobca v žalobe netvrdil nesprávny úradný postup spočívajúci v zbytočných prietahoch v konaní pri vydaní uznesenia exekučného súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení. Súd prvého stupňa viazaný žalobou takýto nesprávny úradný postup exekučného súdu nepreskúmaval, neprejednával a ani o ňom nerozhodoval.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s posúdením a hodnotením listinného dôkazu, znaleckého posudku č. 1/2013 vypracovaného znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 04.11.2014 vyhlásil dokazovanie za skončené, odvolací súd v súlade s § 213 ods. 5 O.s.p. nezistil dôvody na doplnenie dokazovania, pre ktoré nebol daný právny základ žalobcom uplatnených nárokov.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsahoval odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, nepravdivé sú aj tvrdenia dodržania povinnosti súdu prvého stupňa podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a postupu podľa § 123 O.s.p. ako aj o tom, že súd prvého stupňa vo výroku rozsudku rozhodol aj opätovnom návrhu žalobcu na prerušenie konania, hoci mal rozhodnúť samostatným uznesením a až po jeho právoplatnosti pokračovať v konaní. Žalobca v tomto konaní nepodal návrh na prerušenie konania. Nie je pravdou ani tvrdenie, že žalovaný sa napriek výzve súdu k návrhu nevyjadril, keď žalovaný podal vyjadrenie, žalobca ho mal k dispozícii od 06.10.2014. Súd prvého stupňa mal v konaní k dispozícii znalecký posudok č. 1/2013, o ktorom žalobca v odvolaní tvrdil, že tento hodlal predložiť ako dôkaz o výške majetkovej škody. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi by patrila náhrada trov odvolacieho konania. Žalovaný trovy odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 2 O.s.p. nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.